

ZPRÁVA O ČINNOSTI MATICE ČESKÉ V ROCE 2015

Matice česká se i v roce 2015 zaměřovala na svoji prezentaci a aktivity v regionech České republiky, a to ve formě putovní výstavy o minulosti a současnosti Matice české a realizace několika informačních panelů, připomínajících významné osobnosti české literární historie. Putovní matiční výstava byla nejdříve slavnostně otevřena dne 7. března v Maštálkově síni ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě jako součást městských masarykovských oslav. Instalována zde byla až do 19. dubna. Od 1. dubna do 12. května byla zároveň přístupná v Knihovně města Plzně. A nakonec se v roce 2015 ještě představila pod názvem *Matice česká v průběhu dějin* v prostorách Krkonošského muzea v Jilemnici (11. září – 15. listopadu) na zámku Jana hraběte Harracha, který téměř třicet let vedl Matici českou.

Z vyrobených informačních panelů je třeba na prvním místě jmenovat panel pro Jilemnici, který připomíná život a dílo zdejšího rodáka, spisovatele Jaroslava Havlíčka. Je umístěn před jeho rodným domem. Autorkou textu na panelu je Hana Taudyová z Literárního archivu Památního národního písemnictví, jež pro něj dodala barevné reprodukce z osobního fondu spisovatele. Slavnostního odhalení panelu dne 11. září se vedle vedení města Jilemnice účastnila i dcera Jaroslava Havlíčka, Eva Havlíčková. Dne 24. října byl na budově obecního úřadu v Ořechu u Prahy umístěn panel, věnovaný Jindřichu Šimonu Baarovi, který zde po léta působil jako farář. Autorem textu na panelu je Martin C. Putna, ten měl při odhalení panelu hlavní projev. Na staroslavné Budči u Zákolan je od 1. listopadu přístupný informační panel o životě a díle Karla Slavoje Amerlinga, jež zde našel místo posledního odpočinku. Autorka textu na panelu, literární historička Lucie Kořínková z Ústavu pro českou literaturu AV ČR, zde připomenula především vztah Amerlinga k Budči. V této souvislosti obec Zákolany provedla generální opravu hrobu této významné postavy české pedagogiky. Do konce roku 2015 byly dále vyrobeny panely Františka Nepila a Julia Grégra, k jejichž osazení dojde ale až v roce 2016. Na přání obce Obříství u Mělníka byl vyroben ještě jeden panel Svatopluka Čecha, instalovaný zde již v roce 2008, a dva panely Bedřicha Smetany, jehož zdejší pobyty byly pro něj v hudebním a osobním životě zvláště významné (text na panely připravila Olga Mojžíšová).

Ve spolupráci se Společností Aloise Jiráska a Správou pražských hřbitovů proběhla generální oprava hrobu spisovatele, překladatele a zetě Aloise Jiráska, Hanuše Jelínka na Vyšehradském hřbitově. Kvalitní opravu hrobu, kterou finančně významně podpořili i příbuzní H. Jelínka, provedl Pavel Malý z Lovosic. Malá slavnost k počtě H. Jelínka se u hrobu uskutečnila dne 26. června.

Pro své členy připravila Matice česká v roce 2015 řadu kulturních a literárních akcí. Jarní přednáškový cyklus připomenul významné výročí Jana Husa – *Mistr Jan Hus – 2015* (Pavel Soukup: *Jan Hus – jeho život a veřejná činnost*; Blanka Zilyská: *Tradice M. Jana Husa v Kostnici*; Eva Doležalová: *Vichr, zemětřesení a hlas tichý. Jak slyšeli Husův odkaz jeho následovníci a dědicové*). I podzimní přednáškový cyklus byl věnován českému středověku – *České (středověké) královny* (Dana Dvořáčková: *Jaké*

byly předchůdkyně slavné Elišky Přemyslovny?; Kateřina Charvátová: *Anna, Eliška Přemyslovna a Eliška Rejčka – konkurentky na českém trůnu*; Božena Kopiczková – *Česká královna Žofie Bavorská. Životní úděl druhé manželky českého krále Václava IV.*).

Uskutečnily se i literární vycházky Prahou, v březnu *Literární Žižkov* s Evou Havlovcovou a v listopadu *Bratři Čapkovi a přátelé v zátiší* s Hasanem Zahirovičem. Literární náplň měl také komponovaný pořad Dismanova rozhlasového dětského souboru v březnu. Ten představil knihy *Květovaný kůň* Norberta Frýda a *My a Baryk* Františka Nepila.

Matice česká rovněž pokračovala v propagaci aktivit a výstav Národního muzea. Významné bylo zapojení členů do dobrovolnické činnosti v Knihovně Národního muzea. V lednu se uskutečnila podrobná komentovaná prohlídka výstavy *Otevři zahradu rajskou. Benediktini v srdci Evropy 800–1300*, na které se podílela odborná pracovnice Národního muzea, Dana Stehlíková. Členové měli možnost se také detailněji seznámit s výstavou *Smrt kmotřička* v Českém muzeu hudby, realizovanou v rámci výstavního cyklu Národního muzea pod názvem *Smrt*. Komentované prohlídky výstav Národního muzea pro členy MČ proběhly rovněž v Národním památníku na Vítkově (*Hudba a politika*) a v Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur (*Rituály smrti*). Pozornost připoutala v únoru přednáška Martina Krummholze s názvem *Suchardův pomník Františka Palackého v Praze*. Pro členy byl v květnu zajištěn autobusový zájezd, který se zaměřil na hradní objekty na území Ašska a Chebska. Po čtyřech letech dne 12. listopadu proběhla výroční schůze Matice české, na niž došlo k volbě nového vedení tohoto nejstaršího národního spolku na další období. Uvedena byla přednáškou Pavla Muchky o sbírkách a aktuálních projektech oddělení knižní kultury Knihovny NM. Bohatý matiční program byl v roce 2015 ukončen předvánočním setkáním dne 16. prosince, na kterém vystoupila *Malá česká muzika Jiřího Pospíšila*.

V roce 2016 bude činnost Matice české i nadále směřovat do regionů ČR. Bude osazeno několik informačních panelů, především ve východních Čechách. Počítá se rovněž s hlubší spoluprací s vedením Středočeského kraje. Odložená realizace nové expozice Josefa Jungmanna v jeho rodném domku by měla v příštím roce dojít k naplnění. Přednáškové a kulturní akce MČ zohlední výročí Karla Havlíčka. Ve spolupráci s Archivem Národního muzea by měla proběhnout první etapa digitalizace nejstarších záznamů vedení Matice české, tzv. matičních knih, a následně by mělo dojít k jejich online zpřístupnění pro širokou veřejnost.

Pavel Muchka